

Motion till riksdagen
2005/06:Fö260

av **Olle Sandahl m.fl. (kd)**

Säkra elleveranser vid naturkatastrofer

Motionen delad mellan flera utskott

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om krav på schablonersättning per dygn för drabbad person vid el- och teleavbrott.¹
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om krav på förberedd reservkraft för äldreboende, särskilt boende, vårdhem etc.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om mobiloperatörers skyldighet att ha reservkraft för sina mobilmaster.

¹ Yrkande 1 hänvisat till NU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

Stormen Gudrun som drabbade södra Sverige skapade stor förödelse. Hela samhället lamslogs. Stora ekonomiska förluster har drabbat människor och många var under flera veckor och i vissa fall månader utan både ström och telefon. Flera var också tvungna att lämna sina hem. Den totala kostnaden beräknas uppgå till mellan 30 och 40 miljarder kronor. Den nedblåsta skogen under natten den 8 januari beräknas motsvara ett helt års normal skogsavverkning i Sverige. Inte bara den ekonomiska och materiella skadegörelsen är ofattbar, det har också rapporterats om flera dödsfall i samband med stormen och senare som en följd av den.

Att bli utan elförsörjning får stora konsekvenser i ett samhälle där sårbarheten är stor. För det enskilda hushållet innebär det att vatten och värme försvinner i huset. När det handlar om veckor och kanske i vissa fall månader blir vardagen oerhört svår och tungarbetad. Men också ett kortare bortfall kan bli ett hot mot liv och hälsa, speciellt om det är telefonerna som slutar att fungera. Ett elavbrott med någon varaktighet innebär kostnader för de drabbade. Det handlar om allt från förstörd mat i frysen, gasol, restaurangbesök, kemtvätt, buteljvatten, resor, hotell, reservkraftbränsle etc. kort sagt fördyrade levnadsomkostnader. För dem som saknar alternativ värmekälla eller tillgång till vatten kan situationen bli ett direkt hot mot hälsan och tvingar fram tillfälligt bostadsbyte. Allt detta innebär en ekonomisk belastning, som adderas till all den övriga opåkallade belastningen.

För företag kan de ekonomiska konsekvenserna bli mycket kännbara och långverkande.

Vi måste se till att Sverige är bättre rustat när nästa orkan kommer. Både samhället, el-leverantörer och teleoperatörer har ansvar för detta.

Vi anser det vara märkligt att det är upp till de enskilda bolagens goda vilja att ersätta kunderna. Det är för oss en självklarhet att el- och telebolagen måste åläggas att ersätta sina kunder för fördyrade levnadsomkostnader då el- och telekommunikation går förlorad. En ersättning per abonnemang är inte rätt utgångspunkt. Kostnaderna relateras inte i första hand till abonnemang utan till drabbad person. Ett system för att lösa detta kan vara en schablonersättning för fördyrade levnadsomkostnader per dag och drabbad person. En beprövad modell på arbetsmarknaden för ersättning av fördyrade levnadsomkostnader i samband med resa i tjänsten kan tjäna som mönster och ge anvisning på ersättningsnivå.

Mobiloperatörerna bör vara skyldiga att förse sina master med reservkraft som varar längre tid än kortlivade batterier. Detta är mycket angeläget för att undvika samtidig utslagning av mobiltelefon och fast telefoni. Larm, nödsignaler och andra viktiga samtal måste kunna ringas. Under och efter stormen Gudrun slogs SOS-samtalen ut, vilket naturligtvis kan få förödande konsekvenser, inte minst för gamla och sjuka.

Kommunen har också ett ansvar för att lindra effekten av kommande stormar. Att ha förberedd reservkraft inom omsorgs- och vårdboende måste vara ett krav.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 28 september 2005

Olle Sandahl (kd)

Chatrine Pålsson (kd)

Johnny Gylling (kd)